

Pfv.IV.20.582/2015/4.szám

A Kúria az Ószy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Ószy Tamás ügyvéd) által képviselt felperesnek a Zavaczki Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Zavaczki Zoltán ügyvéd) által képviselt alperes ellen sajtóhelyreigazítás iránt a Pécsi Törvényszék előtt 15.P.20.961/2014. számon indult és a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.008/2015/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 17. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, tárgyaláson meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles külön felhívásra az államnak megfizetni.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint a felperest a Pest Megyei Bíróság 3.Bf.580/2002/7. számú ítéletével folytatólagosan elkövetett, különösen nagy hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette miatt egy év, végrehajtásában kettő év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre és 500.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte. A felperes a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól a próbaidő leteltének napján, 2004. október 8-án mentesült. A felperes volt .. városának polgármestere, vezető tisztségeket töltött be a ..-ben, illetve a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának politikai államtitkára is volt. A jogerős elítélést követően államtitkára tisztségéről

lemondott, később pedig a politikai közéletből is távozott. 2008. június 1. napjától a .. ügyvezetője. Ezen cég fő tevékenysége a közéleti reklámtevékenység, kinyilvánított célja, hogy a politikai marketing és kommunikáció világában jelentős részesedést szerezzen. Ezen cég 2010 és 2014 között Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatával kommunikációs szolgáltatások ellátására hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos, illetve meghívásos közbeszerzési eljárások alapján kötött különböző megbízási szerződésekkel mintegy bruttó 70.000.000 forintot meghaladó díjazásban részesült.

Az alperes által szerkesztett .. internetes portál 2014-ben cikksorozatot közölt .. Megyei Jogú Város Önkormányzata közpénzzel való gazdálkodásáról. Ennek keretében 2014. október 8-án jelentette meg az „Az elítélt pártigazgató tanácsai 80 millióba kerültek ..nek” című cikket.

A cikkben többek között a következők jelentek meg: „Újabb csontváz lépett elő .. szekrényéből, mégpedig egy nagyágyú: .., volt .. polgármester, exállamtitkár, egykori .. pártigazgató, folytatólagosan elkövetett, nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette miatt jogerősen felfüggesztett börtönnel sújtott elítélt. Az utóbbi négy évben 80 millión felüli közpénz csorgott el .. felé a pécsi önkormányzattól.

Mostani alanyunk nem más, mint .., aki egykor a .. pártigazgatója, .. polgármesterkedett, államtitkárként is erősítette a magyar közigazgatást. A közéletből akkor távozott, amikor 2002 őszén elítélték folytatólagosan elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, hűtlen kezelés büntette miatt jogerősen felfüggesztett egy éves börtönbüntetést kapott. A vád szerint az Orbán-kormány egykori államtitkára 154 millió forintos kárt okozott .. önkormányzatának. Börtönbe nem kellett mennie, de a képviselőségről lemondott. Párt-, majd kampányigazgató lett a ..nél, a 2006-os vereség után távozott - írja róla a 444.hu egyik cikke.

2014-ben is sikerült egy fél év alatt nettó 7,5 millió forintot odapattintani a ..-nek, így 2010 és 2014 között 80 millió forinton felüli summa ütötte a markát .. ügyvezetőnek .. önkormányzatától, akit ugye 2002-ben jogerősen elítéltek egy év felfüggesztett börtönre, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette miatt.”

A felperes pontosított keresetében előadta: az alperes jogsértően járt el, illetve a sajtóközleményben a valóságot hamis színben tüntette fel, amikor a büntetett előéletére vonatkozó személyes adatot hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozta, illetve, amikor a jogerős elítéléséről beszámolt, annak elhallgatásával, hogy a büntetett előélettel járó hátrányok alól mentesült. A felperes

előadta: elítélése óta már több mint 12 év eltelt, de üzletemberként nem kell, hogy számot adjon elítéléséről. Sérelmezte személyével kapcsolatban a „csorgás” szó használatát is, mert a .. a közbeszerzési eljárás során jutott hozzá a megrendelésekhez. A sajtóközleményben a megrendelés ellenértékét feltüntető 80 millió forintot nem kifogásolta, de hangsúlyozta azt, hogy ez az összeg nem őt, mint magánszemélyt, hanem a gazdasági társaságot illette. A felperes mindezek kapcsán a helyreigazítás keretében való tényként kérte közölni, hogy a valóságban a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól mentesült, a részére történt közpénzek kifizetésére vonatkozó állításokat valótlán forrásból merítette az alperes. Közölni kérte, hogy a ..-től és .. polgármestertől kapott segítségről a portál hiteles információval nem rendelkezett.

Az alperes abban a tekintetben a keresetet nem vitatta, hogy megalapozatlan volt annak kijelentése, hogy a 80 millió forintot meghaladó juttatást maga a felperes kapta volna, ezért ebben a tekintetben nem ellenezte a kereset teljesítését, ezt meghaladóan azonban kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság a sajtó-helyreigazítás iránti keresetnek részben adott helyt, kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett .. internetes honlapon a következő helyreigazítást közölje: „A honlapunkon 2014. október 8. napján 16 óra 03-kor a Régió rovatban megjelent „Az elítélt pártigazgató tanácsai 80 millióba kerültek ..nek” című cikkünkben részben valós tényeket tüntettünk fel hamis színben, amikor azt állítottuk, hogy 2014-ben is sikerült egy fél év alatt nettó 7 és fél millió forintot odapattintani a ..-nek, így 2010 és 2014 között 80 millió forinton felüli summa ütötte a markát .. ügyvezetőnek .. önkormányzatától. Ezzel szemben a valóság az, hogy a .. ügyvezetése alatt álló .. a 2010 - 2014 közötti időszakban a .. Megyei Jogú Város Önkormányzata által kommunikációs szolgáltatások ellátására, hirdetmény közzététele nélkül tárgyalásos, illetve meghívásos közbeszerzési eljárások alapján kötött megbízási szerződések teljesítésével a szolgáltatás ellenértékeként bruttó 70 millió forintot meghaladó díjazást kapott.” Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a közlemény való tény részben hamis színben tüntetett fel, amikor arról írt, hogy 80 millió forinton felüli summa ütötte volna a felperes markát. Gazdálkodó szervezetek esetében ugyanis nyilvánvaló, hogy a pénz nem kizárólag az ügyvezetőt illeti meg, így a perbeli esetben sem a felperes, hanem a különböző közbeszerzési eljárások alapján létrejött szerződések kapcsán a ... részesült díjazásban az önkormányzattól. A kereset további részeit elutasító döntés kapcsán

az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy számos, korábban megjelent sajtócikkre figyelemmel lényegében köztudomású tény a felperes elítélése, a terhére rótt bűncselekmény jellege. A felperes elítéléséről a nyilvánosság nem az alperestől értesült, a nyilvánosságra hozatal már jóval korábban megtörtént. Ebből következően alaptalan az a felperesi álláspont, hogy az alperes megsértette volna a 2011. évi CXII. törvény (Info.tv.) bünygyi személyes adat kezeléséről szóló rendelkezéseit. Az is egyértelmű a cikk alapján, hogy az elítélés nem a közelmúltban történt. A sajtóközlemény lényege az, hogy az elítélés tényének a perbeli cikkben való szerepeltetése nem öncélú, hiszen a cikksorozat elsődleges célja az volt, hogy feltárja az alperes véleménye szerint nem megfelelő pécsi önkormányzati gazdálkodás különböző anomáliáit. Ennek keretében azt kívánták bemutatni, hogy a kedvezőtlen költségvetési állapotok ellenére az önkormányzat magas összegű tanácsadói szerződéseket kötött az adott időszakban, köztük olyan céggel is, amelynek ügyvezetőjét éppen az önkormányzati vagyonnal kapcsolatos hűtlen kezelés bűncselekménye miatt korábban bíróság jogerősen elítélte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyta. Kötelezte a felperest a fellebbezéssel felmerült eljárási költség és a fellebbezési illeték megfizetésére. A jogerős ítélet indokolása a fellebbezés tartalmára figyelemmel foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a felperes ismételtén sérelmezte bünygyi személyes adatának nyilvánosságra hozatalát, illetve jóhírnév védelméhez fűződő jogainak sérelmét is. Ebben a körben a jogerős ítélet indokolása kifejtette, hogy a sajtó-helyreigazítás jogintézménye ugyan személyiségvédelmi eszköz, de a sajtó-helyreigazítási perben nincs jogi lehetőség adatvédelmi igények, illetve jóhírnév-védelmi igények megítélésére.

A másodfokú bíróság rögzítette, hogy azt maga a felperes sem vitatta, hogy a büntető elítélésére, a büntető ítélet tartalmára vonatkozó adatok a valóságnak megfelelnek. A felperes a fellebbezésében kifogásolta, hogy az alperes elhallgatta a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesülését, ezáltal az elítélés közeliségét, annak a jelenre is fennálló kihatását sugalmazta. Ezzel kapcsolatban a jogerős ítélet indokolása hangsúlyozta azt, hogy a mentesítés sajátos büntetőjogi intézmény, amelynek lényege a törvény erejénél fogva, külön eljárási cselekmény nélkül az elítéltnak újból lehetősége nyílik mindazon jogok megszerzésére és gyakorlására, amelyekhez a büntetlen előéletű állampolgároknak joguk van. A mentesítés azonban nem utólagos ártatlanság megállapítását jelenti és a bűncselekmény elkövetését sem teszi meg nem történtté. Az adott esetben a sajtóközlemény többszörösen tartalmazta azt, hogy az elítélés 2002-ben történt, újabb elítélést a cikk nem állított. A jogerős ítélet

indokolása szerint a mentesítés (mentesülés) tényének külön rögzítése többletinformációt a közöltekhez képest nem tartalmazott volna, nem fedte volna el azt a való tény, hogy a felperest közpénzekkel történt nem megfelelő gazdálkodás, szándékos visszaélés miatt a bíróság egy ízben már jogerősen elítélte. A jogerős ítélet a felperes által felhozott jogesetet (BH 1988.98 jogeset) a jelen esetre nem találta analóg módon alkalmazhatónak. Az elsőfokú ítéletet összességében a másodfokú bíróság jogilag helytállónak találta, ezért azt helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelemnek teljes egészében helyt adó új ítélet meghozatalát. A kérelem külön sérelmezte azt, hogy az elrendelt helyreigazítás nem tartalmazta azt a megfogalmazást, mely szerint ő a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól mentesült. A felperes szerint ezen információ elhallgatása ellentétes a 2010. évi CIV. törvény (továbbiakban: Smtv.) 12. § (1) bekezdésével. A felperes a kérelemben sérelmezte azt is, hogy az általa felhozott jogesetet a jogerős ítélet nem találta alkalmazhatónak, noha a felperes szerint a perbeli közlemény egyik lényegi tartalmát képezi az, hogy őt büntetett előéletűnek tüntetik fel. A felperes szerint a mentesítés tényének közlésével tett volna eleget az alperes a hiteles és pontos tájékoztatás követelményének. A felülvizsgálati kérelem álláspontja szerint éppen ezen valós információ elhallgatása tünteti fel a valóságot hamis színben, a felperesről olyan képet sugallva, hogy ő a jelenben is „elítélt bűnöző” volna. A felülvizsgálati kérelem hivatkozott arra is, hogy az Európai Bíróság egy konkrét ügyben (Google-keresések) kimondta, hogy „a felejtéshez való jog” elismerhető. A felperes hivatkozott arra is, hogy mindenkit megillet a társadalomba való reszorcializáció, reintegráció joga, a korábbi elkövető társadalomba történő minél hatékonyabb beilleszkedésének elősegítése. A felperes hangsúlyozta azt, hogy 12-13 év után nem köteles az elítéléséről hírt adó közleményeket eltűnni úgy, hogy mentesüléséről még csak szót sem ejtenek.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokaira való hivatkozással.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés értelmében a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A felülvizsgálati eljárásban

érvényesül a felülmérlegelés tilalma, azaz nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének. Jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg (BH 1999.44. jogeset, BH 2013.119. jogeset).

A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) PK 12. számú állásfoglalásának I. pontja értelmében a sajtó-helyreigazítás olyan sajátos személyiségvédelmi eszköz, amely közvetve egyéb érdekek védelmére is szolgálhat. Érvényesítésére azonban csak a jogszabály által meghatározott körben és a jogintézmény társadalmi rendeltetésének megfelelően kerülhet sor. Következetes és egyértelmű a bírói gyakorlat abban, hogy a helyreigazítási perben nincs lehetőség bármely más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére vagy akár véleményezésére sem. A helyreigazítási perben tehát valóban nem dönthető el az sem, hogy sérült-e a felperes jóhírneve, becsülete, emberi méltósága vagy személyes adatai védelméhez fűződő személyiségi joga. A jelen perben csak az vizsgálható, hogy a cikk állított-e a felperesről valótlan tényeket, illetve tüntetett-e fel való tényeket hamis színben.

A tartalmi vizsgálat legfőbb szempontjait ugyancsak a PK 12. számú állásfoglalása tartalmazza. A II. pont szerint az igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra. A III. pont értelmében véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja. Ugyanezen állásfoglalás indokolása értelmében való tények hamis színben feltüntetése való tények csoportosításával vagy egyes tények elhallgatásával is megtörténhet.

Az Smtv. 10. §-a értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A médiarendszer egészének feladata a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás ezen ügyekről és eseményekről. A 12. § (1) bekezdése értelmében, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítását valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis

színben és ehhez képest melyek a való tények.

Az elítélés ténye és tárgya vonatkozásában még a felperes szerint sem történt valótlan tényállítás. A Kúria szerint való tények hamis színben való feltüntetése sem történt külső objektív szemlélet (társadalmi közfelfogás) szerint, ugyanis a bíróságnak nem a felperes személyes sértettségérzéséből kell kiindulnia a bizonyítékok mérlegelésénél. A cikk a valóságnak megfelelően egyszeri, 2002-es elítélésről ír, nem nevezi a felperest sem bűnözőnek, sem pedig büntetett előéletűnek. Önmagában az a körülmény, hogy a mentesítés (mentesülés) tényét a cikk nem közli, nem kelt hamis látszatot. A Kúria szerint a jogerős ítélet kellő indokát adta annak, hogy miért nem vette figyelembe a BH 1988.98. jogesetében rögzítetteket (az elítélés dátumát abban az esetben nem tartalmazta a vitatott sajtóközlemény).

A „felejtés jogára” való hivatkozás sem alapos a Kúria szerint, mert az eltelt 12 év nem tekinthető rendkívüli időmúlásnak egy, annak idején rendkívüli figyelmet keltő ügy esetében, hiszen itt aktív politikust ítélték el milliós nagyságrendű közpénz nem megfelelő kezelése miatt. Figyelembe kell venni azt is, hogy a felperes által vezetett vállalkozás a jelenben is, a politikai közegetől nem teljesen függetlenül, alapvetően közpénzből származó megrendeléseket kap. A jogerős ítélet tehát a jogszabályokat a joggyakorlat figyelembevételével is helyesen alkalmazta, a bizonyítékokat megfelelően mérlegelte, ezért a Kúria a jogerős ítélet megváltoztatására nem látott okot.

Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A felperes a felülvizsgálati kérelem tekintetében pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a perköltség viselésére. Az alperesi képviselő munkadíja a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján került megállapításra, figyelemmel a felülvizsgálati ellenkérelem terjedelmére és arra a körülményre is, hogy az alperesi képviselő a felülvizsgálati tárgyaláson nem jelent meg. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 50. § (1) bekezdése alapján megállapított mértékű felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles megfizetni a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2015. június 10.

*Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k.
előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k.
bíró*

A kiadmány hitelül:

AM

írnok